

Biserica și Școala

Foaie bisericească școlastică, literară și economică.

Apare odată în săptămână: **DUMINECA.**

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 10 cor. — pe 1/2 an 5 cor.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr.: pe jumătate an 7 fr.

PREȚUL INSERTIUNILOR :

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 6 cor.; până la 200 cuvinte
8 cor.; și mai sus 10 cor. v. a.

Correspondentele să se adreseze Redacțiunei

„BISERICA și ȘCOALA“

Ear banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANA în ARAD.

Nr. 4911/1906.

Anunț.

Prin aceasta se aduce la cunoștință celor pe cari îi privește, că anul școlar 1906/7 la institutul nostru diecezan, cu privire atât la despărțământul teologic, cât și la acel pedagogic, se va începe **după stilul nou** la 1 Septembrie a. c.

Arad, la 4/17 August 1906.

Consistorul gr. or. rom. din Arad.

Religia lor.

Sub acest titlu publică „Revista ideei“ din București nr. I. III. 3. 1906 pe pag. 49 următorul articol subsemnat cu numele „Milton“:

(I) Un burtă verde de al plăcerilor și foloaslor lui, găsește, că religia e o daraveră atât de încurcată și plină de atâtea compturi obscure, încât nu știe cum să-i deschidă un credit în condicile lui. Ce poate face un atare, decât să iee hotărârea, de a se scuti de toată beleaua, bătaia asta de cap, și de a descoperi un oarecare agent, în sama, în grija cărui să lase toate daraverile lui religioase? Agentul acesta va fi un oarecare eclesiastic cu renume stimat. Se va alipi dară de el, abandonându-i lui întreaga-i prăvălie cu provisorii religioase, cu chei, și cu lăcăți cu totul. Și drept vorbind, el își face religia din omul acesta. (II) Așa că putem zice, că religia lui numai e acum el, ci o ființă deosebită, mobilă, care vine și pleacă dela dânsul, după cum acest cinstit doctor îi frecventează casa. Pe acesta îl tratează, îi dă presenturi, îl dodolește, îl culcă. Religia lui vine la dânsul sara, se nchină, cineză gospodărește, e condusă la un crivat somptuos, se scoală e salutată. După un gât de tămâioasă sau de altă beutură gustoasă, religia lui prânzește cum se cuvine, ieșe la opt ceasuri, și lasă pe escelenta-i gazdă în prăvălie, să traficheze toată ziua, fără religia lui...

Milton.

Spre informare permit că, „Revista ideei“ se ocupă între altele și cu critica religiei oficioase. Colaboratorii de acest feliu aduc traduceri de pe texturi franceze, a căror autori aparțin direcției „liber cugetăto-

NB. Culesul cursiv și cifrele I. II. nu provin în articolul revistei ci eu le-am aplicat spre ușurarea comentării.

rilor“ și altor celebrități intelectuale din diverse timpuri.

Acest fact mă face să prepun pe autorul articolului indus, care este numai un pasagiu din o lucrare mai mare, cu celebrul poet anglican Iohn Milton (născ. 9 Decembrie 1608 † 8 Noembrie 1674), care după speciialele sale studii făcute în Cambridge a fost teolog. Activitatea sa literară a inaugurat-o cu polemice contra bisericeii și pentru libertatea jurnalistică.

Fie însă autorul, care ar fi, indentitatea persoanei sale e lucru secundar; de importanță sunt vederile sale. Din aceste puține șire cetitorul va putea cu ușurință afla, că scriitorul lor prin acest specimen tipic pune în relief două momente regretabile:

I. Indolența religios-morală acompaniată de un hedonism senzual; II. Traficul hădos, ce-l face clerul și biserica cu cele mai interne chestii religioase

Ad. I. Senzul verbal din prima prepoziție ne descopere, că senzualismul și materialismul desconsideră religia.

Dacă scrutăm viața sufletească din punctul de vedere religios-moral, cunoaștem, că religiozitatea este gravitarea voluntară spre realizarea misiunii religioase, care constă în uniunea spirituală cu Dzeu, spiritul suprem. Din aceasta dispoziție rezultă în viața practică acele manifestațiuni, cari poartă timbrul pietății și al cumpătului în folosirea bunurilor temporale, pe când lipsa de grije sufletească aduce confundarea în desfătările trupești, în grija materialistă, în hădoasa mândrie, și în bestialul egoizm. De oare-ce aceasta gravitare, în sine materială, aspirează spre plăceri mai mult senzoric decât spiritual simțite, de aceea se numește senzualitate.

Pe aceste două pozițiuni metafizice, cari stau în viața efemeră pe cumpăna alternativității și după direcția lor produc binele său răul, le numește Plato principiile binelui și a-l răului, pentrucă gravitarea spirituală înădușă senzualitatea păcătoasă și ține pe om în dispoziția religioasă-morală, pe când senzualitatea ce domnește acolo, unde lipsește accentul vieții sufletești, amăgește pe om în pustiul destrăbălării. De aceea subiectul lui Milton, dedat plăcerilor senzuale, e orb pentru cele religioase.

De oare-ce însă etatul normal al omului este dispoziția spirituală, indolența religioasă domnește numai din cauza lipsei de viața sufletească, a cărei trezire, nutrire și cultivare formează conținutul obligământului de educație, ce-l are biserica de împlinit. Dacă crește într-o țară morbositatea și mortalitatea, cauza fundamentală este nesuficiența alimen-

telor și a îngrijirii sanitare; deasemene, dacă sporește indolența religioasă, e dovadă, că biserica cu organele sale nu-și plinesc conștiințios datorința de a combate, prin sporirea vieții sufletești, contagiul desmoralizării. Subiectul lui Milton este dat plăcerilor pentru că nu înțelege religia, căci dacă religia l'ar orienta în secretul, care este misiunea omului și mijloacele radicale de mântuire, el de bună samă ar fi altcum. De oarece însă religia e pentru dânsul un labirint, din care nu poate esplicativ eși la lumină, de aceea trebuind să creadă în ceva, crede în burta verde.

Religia fiind însă pentru om un imperativ natural, ce i-se indeasă din afară pe calea empirică a revelațiunii naturale și din lăuntru pe calea celei supra-naturale (Rom. I. 19—22), de aceea și subiectul lui Milton, cu toată indolența sa, totuși nu se poate desface de aceea tainică motiune, ce îl acompaniază ca glasul conștiinței pe toate căile sale. Cu toată destrăbălarea sa el simte o necesitate religioasă, și de oarece nu îi poate singur satisface, o incredințază unuia din cei verzați. Pe de o parte i-se impune de sine necesitatea religioasă ca un postulat metafizic al firei intelectuale, cum este cu om; pe de altă parte necunoștința de cauză, ca scădere intelectuală și dedarea la plăceri ca scădere morală îl face incapabil să realizeze singur satisfacție postulatlui religios, de aceea el voește a fi religios, dară neavând pricepere și voință a fi singur activ, își caută un espedient, cu ajutorul cărui află posibilitatea unei religii pasive, precum zice Milton, că el își face religia sa nu în sine ci din omul acesta, cărui i-a incredințat toate deraverele sale religioase, analog ca și când vroind noi a fi sătui, am năimi pe cine-va să mănânce pentru noi.

Ad II. Dacă acest agent eclesiastic, ce a primit suplutura religiei, ar fi atât de conștiințios să justifice increderea pusă în dânsul prin esplicarea mijloacelor soterice, prin o introducere temeinică în secretele vieții sufletești, din cari poate afla și pe aceste, atunci ca doftor cinstit i-ar vindeca morbul și religia ar întoarce-o în lăuntru lui; l'ar face pe dânsul agent al credinței sale. Dară de oarece ca unul cu renume și stimat e conștiințiosul reprezentant al actualului sistem, nu numai că nu o face aceasta, ci mai vârtos el îl lasă pe clientul său în credința deșertă, ca să-l poată exploata.

Milton a alcătuit ilustrația sa cu scopul pozitiv, de a pune pe fasadă traficul hădos, ce-l făcea biserica statului cu sentimentul religios. El ne arată prin specimenul tipic pus în subiectul său, că dogma e cu scop incurcată, ca religia să fie imposibilă fără de pentru agenții eclesiastici. Aceste sunt conlusiile raționale din scrierea lui Milton.

Precum din mărimea negativelor putem calcula pozitivele pretinse de un rezultat pozitiv, analog și din cele ce le condamnă putem calcula cele ce le crede de normale și raționale.

Milton reproabă prin ironia sa amară incurcătura dogmelor bisericesti anglicane, care lunde a creă o misteriomanie, ce are să facă religiositatea absolut atárnătoare dela clerici, ce figurează ca o religie mobilă a credincioșilor fără religie proprie purtată de fiecare în lăuntru său. Din acele ironizări transpare credința sa, că fiecare are să poarte religia sa în sine, adică el are să fie pentru sine religie subiectivă.

Fiecare creștin trebuie singur să creadă cu sufletul său, și singur să cunoască mijloacele soterice, singur să lucreze mântuirea sa, din proprie stăruință are să facă bine și are să se ferească de rău. Precum fiecare este autorul liber și voluntar al relelor isprăvite, tot așa trebuie să fie și al binelui, spre mântuire. Milton crede,

că precum fiecare își aduce singur osândă, tot așa are să-și esopereze mântuirea sa. El reproabă de aceea toată misteriologia, de aceea nu admite provisii grațiale, nici puterea absoluției din partea bisericii, ceea ce o ironizează prin cuvinte: „abandonându-i lui întreaga prăvălie cu provizii religioase, cu chei și cu lăcăți cu totul.“

Unica datorință, ce o are biserica, după socotința lui Milton, este educația religioasă prin luminarea minții spre cunoașterea adevărului și prin cultivarea voinței spre îndeplinirea datorințelor creștinești, precum și tămăduirea relelor morale prin remedii radicale. În oficiul din urmă el numește pe preot doctor, adică medic învățat. Tot ce trece peste hotarele acestei competenți pentru Milton este o nudă șarlatanie, ce o ironizează în jumătatea din urmă a pasagiului (ce a însemnat cu cifra II.)

Scopul lucrării, din care s'a extras pasagiul publicat, este a combate incompatibilitatea constituției bisericesti cu dogma sa fundamentală

Biserica anglicană după dogma ei este calvină, iară după constituția administrativă este ierarhică ca cea catolică, are un cult ca și dânsa.

Fără a atinge adevărul, constat, că acest sincretizm a produs o creatură mijlocie, în care au a se armoniza două extreme, adică conservatizmul cu radicalismul, de aceea lipsește soliditatea, căci azi e bântuită de certe interne, ce desbină teologii în 3 partide cu diverse vederi. Mântuirea și tăria internă și externă biserica anglicană crede să și-o alle în unirea sa cu solida biserică ortodoxă, pe care o anează și în timpul de față la conțelegeri de unire. Cu ce intenție publică, „Revista ideei“ atari articoli, ce ironizează în senzul lor verbal și câte odată și în cel intern vederi religioase, judece cetitorul.

Eu din partea mea constat, că cetirea ei pentru cei științific adulți e de recomandat, ca să se poată alege bobul din mazere.

V. Simiganoschi.

Predică*)

la adormirea Născătoarei de Dumnezeu.

„Și am oprit și plova dela voi cu trei luni înainte de seceriș; și am plouat peste o cetate și peste alta n'am plouat; într'un ogor a plouat, și ogorul, în care n'a plouat, s'a uscat, în cât două — trei cetăți se duceau la alta cetate, ca să bea apă și nu se săturau, dară nu v'ați întors către mine, zice Iehova“ Test. vechi, Amos c. 4. v. 7.

Iubiți ascultători!

Luni de zile sunt de când câmpiile noastre mănoase ard de un foc nestâns, arșița soarelui uscă și cea din urmă picătură de rouă, noi și dobitoacele noastre istoviți de călduri tropicale, cari ne uscă puterile și ne nimicesc speranțele legate de truda și munca nesfârșită a unui an întreg. Gânduri grele ne înnoează fruntea și jale adâncă cuprinde inimile noastre, groază a cuprins întreaga noastră ființă în urma temerii, că nu vom avea pe masă pânea noastră cea de toate zilele. Capul familiei va înneca durerile, dar cum va oprî lacrămile mama, când copilașii pâne vor cere, că de zile întregi n'au văzut-o? Cum va alina plânsul și cum va îndestulî inima acestor mititei nevino-

*) Rostită în anul 1904.

vați, când lipsa ne bate la ușă și când și cel cu dare de mână este îngrijat pentru sine și pentru ai săi? O, păcatele noastre și a părinților noștri! Ce urmări grele ale voastre le vom purta!

Sau doară suntem noi mai buni decât jidovii pe cari îi muștră Dumnezeu cu secetă pentru necredința lor?! Profetii a trimis Dzeu în mijlocul poporului jidovesc, ca să-l abată dela calea rătăcită, carea la perire ducea, dar ascultare n'a dat, și iată cuvintele citate mai sus ne arată icoana tristă ca urmare dureroasă a neascultării. N'a plouat trei luni năiate de seceriș și par'că și noi suntem jidovii din testamentul vechiu, pentru că nici în ogoarele noastre n'a plouat trei luni nainte de seceriș și dusu-ne-am vecin cu vecin după apă și nu ne-am putut alina setea.

Poporul jidovesc a îndurat pedeapsa, pentru că nu s'a întors cătră adevăratul Dumnezeu. Dar noi, cari creștini ne numim, oare pentru ce suferim și îndurăm atâtea greutăți și atâtea pedepse? O, iubitorilor mei credincioși, noi suntem creștini numai cu numele și numele Domnului îl purtăm numai pe buzele noastre, iar în inimile noastre s'au încuibat păcatele cele mai grele: lăcomia și pizma, ura și dorul de răsbunare, nesațul după beutură și în urma ei desfrânarea și-a făcut loc statornic în sufletele noastre, ca să ne învenineze întreaga ființă și să nu mai putem scăpa din focul mistuitor. Patimile și au slobozit frâul și par'că zădarnice sunt silințele celor buni pentru împedecarea acestui desfrân, care cu jale umple inimile bătrânilor noștri, osândă aduce în sânul familiilor noastre și cu otravă înveninează sufletele copiilor noștri, vrednici poate de o parte mai bună.

Iată-ne că suntem mai răi și mai păcătoși decât jidovii din testamentul vechi pentru că ei n'au cunoscut pe Mesia, pe Mântuitorul lumii, până când noi în mijlocul nostru l'am văzut petrecând cu oamenii și am admirat faptele și învățăturile lui dumnezeiești, și cu toate aceste ne-am abătut și ne abatem zilnic dela aceste mărețe învățături. Boldul, sau firea cea rea din inimă ne șoptește să ne bucurăm de nefericirea vecinului, ba ne batem și joc de el, până când mărețele învățături ale bisericii noastre creștine ajutor ne îndeamnă să-i dăm nefericitului, și în deaproapele nostru ajuns la neputință și la nefericire să privim pe fratele nostru. Intrebați-vă voi înși-vă, dacă împliniți voi aceste și alte mărețe porunci și învățături ale bisericii noastre creștine. Vați aflat respunsul trist în inimile voastre, pline numai de săgețile veninoase ale păcatelor și din cari au dispărut însușirile și virtuțile cari înfrumusețază sufletul și în-seninează fruntea creștinului adevărat.

Iată însă, că bate un vânt recoritoriu, puteri nouă au intrat în vinele și trupurile noastre, cugetarea noastră însaș e mai clară și nădejdea noastră e mai mare, că mâna Atotputernicului nu

ne va lăsa rătăcind în focul arderii și a pierzării. E sârbătoare astăzi, iubitorilor credincioși, sârbătoarea adormirii Născătoarei de Dumnezeu, carea acolo sus la treptele tractului ceresc tot mereu îndurarea Tatălui și a Fiului său o roagă pentru noi fiii păcătoși.

Aproprierea acestei mărețe sârbători rugăciunile ferbinți ale Preacuratei au adus vânturile recoritoare și alinarea suferințelor noastre. Și aceste rugăciuni ne îndeamnă, ca patimile cari virtuțile noastre le omor să le lăpădam din sânurile noastre și haină nouă să îmbrăcăm: haina creștinului adevărat. Credința curată și adevărată este aceasta nouă haină.

* * *

La mănăstirea Putna, în luna trecută, a serbat întreg neamul nostru patru-sute de ani dela moartea viteazului Domn creștin, Ștefan-cel-Mare. Nu numai sârbătoarea națională a fost aceasta, ci și sârbătoare a bisericii noastre, carea în timpurile acele biruitoare a eșit din luptele cu păgânii. Mică a fost țărișoara lui Ștefan, Moldova de odinioară, dar mari virtuțile acestui domn creștin, mare credința lui cătră sfânta sa biserică creștină, mare dragostea lui pentru neam și biserică.

Năvălit-au roiuri de păgâni pe câmpiile roditoare ale țării românești, turcii de o parte iar tătarii de alta. Prădatau tot ce mâna românului a plantat, iar pe fiii și fiicele poporului nostru dusu-au legați în lanțuri la sclăvie și la perzare. Grele vremuri, căci Ștefan nu avea alta de cât mica sa oștire și mai pe sus de toate credința sa dreaptă în Dzeul străbunilor săi. Apărat de dreapta sa credință curată țara de păgâni, paze pune la hotăre și întărește intrările, ca stavilă să pună năvălirilor dușmanilor. În timp de rezboiu și în timp de pace el este apărătorul creștinătății, apărarea dreptei sale credințe o privește de cea dintâi datorință a sa și lumea întreagă privea cu mirare la viteazul domn român și la creștinul cel adevărat, ostașul gloriosului Hristos.

Sub alui stăpânire țara s'a bucurat de o stare înfloritoare pentru că însuș stăpânitorul arată pilda credinții curate și adevărate și locașurile dzești zidite de el, între cari și mănăstirea Putna, sunt tot atâtea mărturii și în ziua de astăzi despre iubirea credinții sale.

V'am adus, iubitorilor mei credincioși, pilda cea mai măreață din istoria neamului nostru, despre credința curată și adevărată, pe Ștefan-cel-Mare icoană vi-l'am înălțat, că privind le el, curaj și duh să lauți în luptele vieții dela aeeasta figură măreață și lipsă de va fi, chiar și viața să o dați pentru ea, cum gata a fost să o dee și el. Acest curaj, acest duh s'au dus să-l primească străne-poții acolo la mormântul lui Ștefan dela Putna, acum după patru sute de ani dela moartea eroului neamului românesc.

Credința curată, adevărată și nestrămutată a ținut pe părinții noștri și a neamului, și cu aceasta credință trecut-am veacuri dealungul vremuri și mai grele și cu toate aceste iată-ne și astăzi popor român, cu limba și obiceiurile noastre remase dela strămoși, până când alte neamuri stinsu-s'au în noianul vremurilor. Credința înaintaților noștri a fost stânca, de care s'au izbit toate valurile vrăjmașilor, fără ca să o poată măcar clătina.

O, dar mult neam abătut noi dela credința strămoșilor noștri! Cărările noastre s'au schimbat și ceea-ce era fala și mândria strămoșului, astăzi strănepotului e rușine; perdut am din inimile noastre credința curată a strămoșilor noștri și astăzi ne mândrim cu știința nouă și cu înțelepciune că știu restălmăci scripturile. Umblăm după lucruri nouă și în fuga și în alergările noastre temelia bună a credinții o perdem, iar deși mai târziu ne întoarcem, în suflet nu mai este decât o golătate, carea ne înspăimântă de însași ființa noastră. Chiar și sălbatecii au credință, numai nu asemenea om nu poate avea liniștea binefăcătoare a credinții.

E mirare atunci, că trebuie să îndurăm pedepse ca odinioară jidovii cei neascultători? Doctorul, ca să vindece rana, trebuie să o taie din rădăcini, iar boala necredinții nu se poate vindeca decât numai prin mari suferințe, numai aceste ne pot curăți de o stare bolnăvicioasă, carea mereu roade la rădăcina bisericii creștine.

Și s'au împlinit aceste suferințe. Chinuri trupești și sufletești îndurat-am până la desperare; tânguitu-ne-am ziua și noaptea și iată milă i-s'a făcut împărătesei maice de durerile noastre, că cu lacrimi în ochi alinarea suferințelor ne-a mijlocit la treptele tronului ceresc.

Oare se poate, iubiților credincioși, că deși îngreunați de atâtea păcate, noi iertare să putem primi dela atotputernicul? Eu vă zic și vă asigur, că da, noi iertare putem primi prin mijlocirea Născătoarei de Dzeu, prin Preacurata Fecioară, cătră carea cu inimă deschisă și cu rugăciuni ferbinți se cuvine să ne închinăm. Ori n'am văzut noi cum răgniciunea mamei, cum lacrimile ei adese ori împedecă mânia tatălui și a fiului și cum să nu poată esopera pentru noi iertare maica Domnului, carea astăzi e înălțată mai pre sus de heruvimi și decât toate ordinele sântilor și ale arhangelilor. »Stătut-a împărăteasa d'a dreapta ta« adevărat în locul de onoare, în locul de cinste, cum se cuvine unei mame. În năcazurile și lipsele noastre cu inimă curată să ne întoarcem cătră Preacurata Fecioară, că »mult poate rugăciunea mamei spre împlânzirea Domnului«.

* * *

O, Preacurată Fecioară, dulce mamă a Domnului nostru Isus Christos! Cătră tine rădicăm ochii noștri, suspinurile noastre cătră tine se ridică, cu lacrimile noastre picioarele tale le spălăm,

privește de pe tronul tău la fiii tăi cei rătăciți și mijlocește la fiul tău împlânzirea pedepsei lui, că iată pruncii noștri nevinovați sufer în urma mâniei drepte a Domnului; cu inimă smerită ne închinăm ție, mijlocește binecuvântarea hotarelor noastre, ca să nu perim prin nerodirea pământului, acoperene pre noi cu aripile tale ocrotitoare și ne păzește de chinurile inimii, ca goi și flămânzi să vedem copilașii noștri. Ascultă-ne o Preacurată maică, îndurare varsă din inima ta și noi fiii rătăciți ne vom întoarce pe calea adevărului și numele tău vom preamări acum și pururea și în vecii vecilor Amin.

Iancu Ștefănuț,
preot.

Nesțiință, ori — reavoință?

Organul politic „*Tribuna*“ din loc, publică un anunț despre apariția unei scrieri a unui învățător rătăcit. Am mai văzut noi în acest organ anunțuri, cari nu trebuiau să aibă loc într'un organ de publicitate, pe care l-am ținut la nivelul seriozității și bunelor intențiuni — pe cari nici acum nu le contestăm »*Tribunei*« — față de toate instituțiile noastre.

Cazul din urmă însă e de așa natură, că ne scoate din rezervă, ca pe tot omul care înțelege greșala de a anunța o scriere, care tinde a zdruncina sentimentul și tradițiile religioase-morale de veacuri ale poporului nostru, va-să-zică de a lovi tocmai în acea temelie, care — și după confesiunea politică și religioasă a »*Tribunei*« — e unica bază și a viitorului politic-național al Neamului românesc.

Exprimăm regretele noastre, că s'a făcut aceea publicare — și încă în *numărul pentru popor!* — și cu un fel de reclam, ce samănă a identificare cu vederile produsului literar (?) anunțat.

E la mijloc, oare, nesțiința ori reavoința? pentru că nu mergem cu bănuiala până acolo, că ar fi vorba de prețul — câțiva fileri — de anunț!

Ad. Nr. 4036/1906.

Consemnarea

manualelor recomandate pentru întrebuintare în școlile populare confesionale din dieceza Aradului pentru anul școlar 1906/7.

1. Istorioare morale de Dr. P. Barbu ediț. III-a	30 fil.
2. Istorioare biblice „ „ „ V-a	30 „
3. Istorioare bisericesti „ „ „ III-a	30 „
4. Catehizm „ „ „ V-a	40 „
5. Abc-dar carte de cetire de I. Moldovan consoșii ediția V-a	40 „
6. Abc-dar după metoda sunetelor vii de I. Vuia ediția I-a	40 „
7. Instrucțiune referitoare la abc-darul după metoda sunetelor vii ediția I-a	80 „
8. Carte de cetire pentru clasa a doua de I. Vuia ediția I-a	36 „

Vasilie Goldiș, Sever Bocu și Iosif Moldovan, cari vor face pregătirile necesare, și vor exopera favoruri de călătorie. Informațiunile detaliate se pot primi dela dl *Sever Bocu* redactorul „Tribunei”.

Secretar II. al Asociațiunei în locul secretarului demisionat d-1 Oct. Goga, a fost ales în ședința de Marți a comitetului central al „Asociațiunei”, ținută în Sibiu, d-1 Octavian C. Tăslăuan.

„Societatea pentru fond de teatru român” își va ținea adunarea sa generală în Lipova, în zilele de 15/28 și 16/29 August 1906. Învităm la aceasta adunare generală pe toți membrii fondatori, pe viață, ordinari și ajutători ai societății, precum și pe toți binevoitorii ei și sprijinatorii culturii românești. *Brașov*, la 1/14 August 1906. *Virgil Onițiu* v.-președinte. Dr. *Iosif Blaga* secretar. Programa I. ziua primă: Marți, în 15/28 August 1906. 1. Deschiderea adunării generale, la 10 ore a. m. 2. Alegerea a doi notari pentru ședințele adunării. 3. Prezentarea raportului general al comitetului asupra lucrării sale dela adunarea generală din urmă precum și a rapoartelor de cassă. 4. Alegerea unei comisii de 5 membri, pentru cenzurarea raportului general al comitetului. 5. Alegerea unei comisii de 5 membri, pentru cenzurarea rapoartelor de cassă și a socotelilor. 6. Alegerea unei comisii de 5 membri, cari, în înțelesul §-ului 5 din statutele societății, vor înscrie membri noi, fondatori, pe viață, ordinari și ajutători, pentru societate. 7. Citirea disertațiunilor corespunzătoare scopului societății, înștiințate președintelui înainte de adunare. 8. Închiderea ședinței.

II. Ziua a doua: Mercuri, în 16/29 August 1906. 1. Deschiderea ședinței la orele 10 a. m. 2. Citirea procesului verbal al ședinței precedente și verificarea lui. 3. Raportul comisii pentru câștigarea de membri noi. 4. Raportul comisii în sarcinate cu cenzurarea raportului cassierului. 5. Raportul comisii în sarcinate cu cenzurarea raportului general al comitetului. 6. Determinarea locului, unde se va ține adunarea generală pe anul 1907. 7. Alegerea unei comisii de 3 membri pentru verificarea procesului verbal din ședința a II-a. 8. Închiderea adunării.

Concurse.

Pentru îndeplinirea parohiilor vacante subsemnate se escrie concurs conform concluzelor consistoriale de sub nr.ii 1440 și 1466 a. c. pe lângă următoarele emolumente;

1. *Mezies*, precum se vede din coala de fass. B. pământ parohial de 2 cubule, bir preoțesc câte o bradie, apoi stolele uzuale, și anume: a) dela botez 80 fil. b) înmormântare 10 cor. clasa I. 6 cor. cl. II. 2 cor. cl III, cei săraci nimica, până la 7 ani 1 cor. mai sus 2 cor. c) cununie 4 cor. cu estras, d) liturgie privată 1 cor. și întregire dela stat Terminul de alegere 12/25 Septembrie.

2. *Nimăești* postul de capelan, cu jumătate din toate venitele preoțești, care constau din pământ parohial de 13 jug. catastrale și trei intravilane; bir preoțesc o bradie dela casă; stolele îndatinate staverite prin comitet, anume: a) îngropăciune mare 10 cor. de mijloc 8 și 4 cor. îngropăciune mică 1 cor. mai sus 2 cor. b) pentru botez 80 fil. c) cununie 4 cor. cu estras d) liturgie privată 80 fil. maslu cu pâne 80 fil. precum și congrua staverită pentru capelani.

Pentru casă se va îngriji viitorul capelan, având comuna a aduce materialul de lipsă terminul de alegere pe 13/26 Septembrie. a. c.

Recurenții vor avea ași trimite petițiunile conform Regulamentului la subscrisul protopop în terminul

prescriis, având a se prezenta până la alegere în vre-o Duminecă ori sârbătoare la sf. biserică.

Beiuș, la 8/21 August 1906.

În conțelegere cu com. paroh. *Vasilie Papp* protopop. —□— 1—3

Pentru îndeplinirea stațiunilor învățătorești subsemnate se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare, și anume:

1. *Răbăgani* cu salar 600 cor. și cortel cu grădina.
2. *Căbești* în bani 320 cor 12 cub. bucate, venite cantonale, cortel cu grădina
3. *Săucani* în bani 240 cor. pământ pășunat în 80 cor. stoale cantonale. lemne de foc, locuință și grădină de legumi, și ajutor dela stat.
4. *Roșia* cu salar de 600 cor. locuință cu grădină și lemne de foc.

Recurenții vor avea ași trimite petițiunile cu documentele recerute adresate comitetului parohial în timpul prescriis la subscrisul protopop, având a se prezenta la sf. biserică în vre-o Duminecă ori sârbătoare.

Beiuș 8/21 August 1906.

În conțelegere cu com. paroh. *Vasilie Papp* protopop. —□— 1—3

În urma penzionării învățătorului *Iosif Sferdean*, se escrie concurs pentru ocuparea postului de învățător la școala conf. din **O. Gepiș**, protoprezv. Tinca cu termen de alegere pe ziua de **14/27 Sept.** a. c. pe lângă următoarele emolumente: 1. Cortel foarte acomodat nou cu grădină de legume de 400 □. 2. Bani gata 380 cor. 3. Bucate 20 cub. jum. grâu și jum. cucuruz 200 cor. 4. Patru șinguri de lemne din care două pentru învățător două pentru sala de învățământ 48 cor. 5. Pentru scripturistica și conferință 20 cor. 6. Pentru încălzirea și măturarea famulația școalei 24 cor. 7. Venitele cantonale: dela mort mare 1 cor. dela mort mic 40 fileri dela liturgie privată 40 fileri dela masluri 80 fileri.

Dela recurenți se recere să se prezinte în vre-o Duminecă ori sârbătoare la sf. biserică spre ași arată desteritatea în rituale, cei cu ecalificațiune și bine-meritați vor fi preferiți; eară recursele să le trimită adresate com. par. Prea On. domn protopop *Nicolae Roxin* în Micherechiu (Méhkerék) cel mult până în ziua de 10/23 Septembrie.

Dat din ședința comitetului parohial din O. Gepiș ținută la 6/19 August 1906.

Martian Andru,
preș. com. par.

Ioan Pater,
not adhoc.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin* protoprezviter. —□— 1—3

Pentru îndeplinirea următoarelor parohii vacante din protoprezviteratul Tinca cottul Bihor, pe lângă următoarea dotațiune:

1. *Forosig*, pământ arător și fânațe în valoare de 70 cor. dela fiecare casă 30 litre de cereale în valoare de 120 cor. stolele îndatinate și întregirea dotațiunii preoțești statorită dela stat în 1529 cor 70 fil. pentru preoți cu VIII clase.

2. *Hodiș*, Pământ și imăsiu valorat în 60 cor., dela fiecare casă câte 30 ltre de cereale valorate 100 cor. stolele îndatinate, cvartir liber, și întregirea dotațiunii dela stat statorită la suma de 1459 cor 52 fil. pentru preot cu VIII clase.

3. *Tinca*, 1., dela 47 numeri de case care nu poșede pământ câte 2 cor. 2., dela 20 numeri de case care poșed pământ câte 30 litre de cereale parte grâu parte cucuruz. 3., 4 jughere pământ arător valorat în 110 cor. 4., Casa parohială sub un acoperământ cu biserică și școala. 5., stolele îndatinate și întregirea

dotățiunei preoțești dela stat satorită la suma de 1321 cor. 16 fil. pentru preoți VIII clase.

4. *Valeu-mare*, 9 lanțuri de pământ valorat în 60 cor., dela 50 numere de case câte 30 litre de cucuruz, stolele usuatē și întregirea dotățiunei satorită dela stat în suma de 1574 cor. Terminul de alegere să defige în toate comunele pe ziua **8/21 Sept.**

Recurenții sunt poftiți a se prezentā în vre-o Duminecā ori sārbbatoare în parohie spre a-și arātā desteritatea în cele rituali, ear recursele lor instruate conform regulamentului pentru parohii adresate respectivelor comitete parohiale să le subștearnā subscri-sului pprezviter cel mult până în 3/16 Sept. a. c.

Sā observā cā în toate parohiile, dārile publice au să le solveascā respectivi preoți, ear în școalele din parohii sunt datorī a catehizā fārā a pretinde dela parohie vre-o dotățiune.

Comitetele parohiale.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin* protoprezviter.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea parohiilor vacante subsemnate se escrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare, și anume:

1. *Corbești* emolumentele sunt: casa parohială, 10 jughere pământ, bir preoțesc $\frac{1}{2}$ măsură, câte o zi de lucru, stolele îndatinate și întregire dela stat, precum se aflā în coala de fasiuni B.

2. *Luncasprie*, cu venitul cuprins în coala B, de fasonare, adeca: 5 jughere pământ arător, 14 jughere pășune, bir preoțesc, zile de lucru, stolele usuatē și ajutorul dela stat staverit.

Recurenții sunt avizați a-și trimitē petițiunile conform Regulamentului în Beiuș la subscrisul protopop în timpul prescriș, iar până la alegere a se prezentā la s. bisericā în vre-o Duminecā ori sārbbatoare.

Beiuș 1/14 August 1906.

În conțelegere cu comitetele par. *V. Papp* protopop.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoreșc cantoral din **Sititelec** cu termin de alegere pe **29 Aug. (11 Sept.)** a. c. pe lângā următorul salar dela comuna bisericēscā:

1., bani gata : 20 cor. 2., $13\frac{3}{4}$ jugere catastrale pământ ori în bani 240 cor. 3., dela comuna politicā pentru lemne 36 cor. din care se vā încālzi și școala 4., stolele cantorale, și 5., cvartir liber. Pentru învătorul evalificat se va cere întregirea salarului la 800 cor. și cvinevenal dela stat. Dārile publice are să le solveascā învățătorul.

Reflectenții au să se prezinte în vre-o Duminecā ori sārbbatoare n bisericā de acolo spre a-și arātā desteritatea în cant și tipic, ear recursele lor adresate comitetului parohial să le subștearnā subscrisulului protopop până la 27 Aug., (9 Sept.) 906.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin* protoprezviter.

□— 2—3

Pentru îndeplinirea stațiunei învățătorești dela școala confesională gr. or. rom. din comuna **Gurbediu** inspectoratul Tincei cu termin de alegere pe **8/21 Septembrie** 1906.

Emolumentele sunt: 1. Locuință cu 2 chilii culină cămarā și supraedificatele și grădinā. 2. 4 jughere de pământ arător, sau ca arândā pentru dānsul 100 cor. 3. Dela 259 numere de casā câte o jumātate măsurā bucate parte grāu parte cucuruz, sau pentru fiecare jumātate măsurā 1 coroanā. 4. Pentru lemne 173 cor. 5. Scripturisticā 19 cor. 6. Pentru tăierea lemnelor 19 cor. 7. Pentru încassarea salarului învățătoreșc 38 cor.

Se observā cā alegāndul învățător va purta și agendele cantorale în sf. bisericā și la înmormântāri de unde va primi remunerațiune dela mort mic 40 fil. ear dela mort mare 2 cor.

Recurenții cu 4 clase gimnaziale vor fi preferiți. Recursele ajustate conform Statutului Organic și legii de instrucțiune și adresate comitetului parohial să se trimitā până la 3/16 Sept. a. c. Oficiului protoprezviteral în Micherechiu (Méhkerék) ear reflectanții să se prezenteze în vre-o Duminecā ori sārbbatoare la sfānta bisericā spre a-și arātā desteritatea în cant și tipic.

Dat din ședința comitetului parohial din Gurbediu finutā la 23 Iulie 1906.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin* protoprezviter.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea stațiunilor învățătorești subsemnate se escrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare, și anume:

1. *Sitani* cu salar de 600 coroane.

2. *Luncasprie* 400 cor. și ajutor dela stat.

3. *Coșdeni*, în bani 150 cor. bucate 15 cubule, lemne 16 metri, stolele cantorale și ajutor dela stat.

4. *Dragoteni*, în bani 120 cor. pământ 6 jughere 140 cor. lemne de foc și întregire dela stat.

Recurenții sunt avizați a-și trimitē petițiunile cu documentele recerute adresate comitetului parohial în timpul prescriș la subscrisul protopop în Beiuș, avānd a se prezentā în vre-o Duminecā la sf. bisericā.

Beiuș 1/14 August 1906.

În conțelegere cu com. paroh. *Vasilie Papp* protopop.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea definitivā a stațiunei învățătorești din **Miniș**, prin aceasta se escrie concurs cu termin de recurgere de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1. Bani gata 800 cor. 2. Pentru opt stāngeni de lemne, din cari se va încālzi și sala de învățāmānt, 240 cor. 3. Curatorat 40 cor. 4. Scripturisticā și facerea repartiției cultului 20 cor. 5. Pentru conferințe 20 cor. 6. Rāscumpārare din izlaz 28 cor. 7. Cvartir cu grădinā. 8. Dela înmormāntare micā 60 fil.; dela cea mare 1 cor. 20 fil.; cu liturgie 2 cor.; dela parastas 1 cor.

Doritorii de a ocupā acest post se avizează, cā recursele ajustate cu documentele prescrișe de evalificāție și cu certificat relativ la capacitatea de a instruā și conduce cor, adresate comitetului parohial din Miniș, să le suștearnā Prea On. Oficiu pprezviteral rom. gr. or. din M. Radna, iar dānșii să se prezinte în vre-o Duminecā ori sārbbatoare în sf. bisericā din Miniș, spre a-și arātā desteritatea în cāntare și tipic.

Se notifiā, cā cel ales va avea să conducā cāntārile în bisericā, școala de repetiție, apoi să instrueze în cāntārile bisericēști în fiecare an cel puțin 2 tineri — în mod gratuit. Dārile după beneficiu le va solvi învățătorul. Cvinevenalul il va primi numai după serviciu neîntrerupt de 5 ani în comunā.

Miniș, la 2/15 August 1906.

Comitetul parohial.

În absența și din încredințarea pprezviterului tractual, în conțelegere cu mine: *Iosif Vuculescu*, paroh asesor scaunal.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea definitivā a postului de preot în parohia **Cetea** cu filia **Vale-mare** ppopiatul Peștes, se escrie concurs cu termin de alegere pe **10/23 Septembrie** 1906.

Emolumentele dela *Matra-Cetea*: a) Casā cu douā odāi și bucătārie, cu supraedificatele de lipsā, în stare

bună un intravilan și două cimiterii cu pomi 2 jug. cat. și 774 □ m. Nrii cat. 237, 238, 239, 1, 4, în preț de 120 cor. b) Extravilane în două locuri 7 jug. cat. și 122 m. □ sub Nrii cat. 240, 250, 251, 252, în preț de 210 cor. c) Dela fiecare casă $\frac{1}{2}$ zi de lucru, fără vipt, sau cu vipt dela preot o zi întreagă, iar câți nu se vor putea folosi, vor avea să plătească à 40 fil.; d) Drept de pășune pentru două vite fără plată de aci în sus, până la 6 capete pe bani. e) Drept de aș aduce din pădurea bisericească 12 cară de lemne, în tot anul; f) Stolele îndatinate cam 100 coroane.

Dela filia *Valea-mare*, până rămâne ca atare și până se va declara de autoritatea superioară de parohie de sine stătătoare, pământul preoțesc. cimiterul și stolele îndatinate conform uzului de până aci. Intregirea dela stat, conform cvalificației alesului.

Reflectanții la acest post, recursele lor instruite cu documentele necesare, adresate comitetului parohial din Cetea, să le aștearnă Prea Onor. oficiu protoprezviteral în Birtin, (u. p. Rév), în terminul concursual, dânsii, cu stricta observare a §-ului 18 din Regulamentul pentru parohii să se prezente în sf. biserică din Cetea, spre a-și dovedi aptitudinile, în slujba dumnezeiască, tipic și oratorie.

Dat din ședința comitetului parohial din Cetea, ținută la 23 Iulie (5 Aug.) 1906.

Ioan Câmpian,
preș. com. par.

Alexandru Drimba,
not. com. par.

În conțelegere cu: *Alexandru Muntean* protoprezviter.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante de cl. III. din **Copăcel**, protoprezviteratul Peștes, se escrie concurs cu termin de alegere pe **27 Aug. (9 Sept.)** 1906.

Emolumentele sunt: 1. Casa parohială cu supraedificatele și un intravilan; 2., pământul parohial; 3., bir, câte o jumătate măsură bucate dela fiecare număr de casă, răscumpărat în bani 1 cor. 20 fil. 4. Competința de pășunat după câte vite poate ținea. 5. Venitele ștolare: a) prohodul mic până la 7 ani 2 cor. b) prohodul prim cu 8 stări 10 cor. c) prohodul al doilea cu 6 stări 8 cor. d) prohodul al treilea cu 4 stări 6 cor. e) dela botez 60 fil. dela cei legitimați, ear dela cei nelegitimați 2 cor. după us. f) dela maslu 2 cor., dela o liturgie în zi de săpt. 2 cor. sfințirea apei cei mici 40 fil. Intregirea dela stat conform cvalificației alesului. Contribuțiunea erarială după pământul parohial o solvește preotul ales, care va avea să catehizeze la școala cotidiană și de repetiție fără altă remunerațiune.

Recurenții sunt poftiți, ca recursele instruite cu documtele necesare și adresate com. parohial din Copăcel, să le aștearnă P. On. oficiu protoprezviteral în Birtin (u. p. Rév.) în terminul concursual, având dânsi cu observarea strictă a §-ului 1 din Regulamentul pentru parohii, și a-se prezintă în sfânta biserică din comuna Copăcel, pentru a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorie.

Dat în ședința comitetului parohial din Copăcel ținută la 20 Iulie (2 August) 1906.

George Onciu,
paroh președinte.

Petru Hule,
not. com. par.

În conțelegere cu: *Alexandru Munteanu* protoprezviter.

—□—

3—3

Pentru ocuparea vacantului post de preot din **Crivobara**, tractul Belinț, se escrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1. O sesiune parohială constătătoare din 32 jughere

pământ arător; 2., grădină intravilană, fără casă parohială, de jumătate jugăr; 3., intregire anuală dela stat pentru preoți cu pregătiri sub VIII gim. 686 cor. 8 fil. 4. Stolele uzuat.

Reflectanții la acest post sunt poftiți a-și așterne petițiile lor concursuale, instruite în sezul Statutului Organic și a Regulamentului pentru parohii, comitetului parohial din Crivobara, pe culea oficiului pprezv. gr. or rom din Belinț (Bé incz, Temes-megye), în lăuntru terminului concursual, și tot în acest termin a se prezentă într'o Duminecă sau într'o sârbătoare, în sf. biserică din Crivobara, spre a-și arăta desteritatea în tipic și în cântare, eventual în celebrare și în oratorie.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Gerusim Sârb* protoprezviter.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului de preot imbinat cu cel învățătoresc în parohia **Sărând**, protoprezviteratul Peștes, prin aceasta se deschide concurs cu termin de alegere pe **29 Aug. (11 Sept.)** 1906.

a) Emolumentele din parohie: 1. Uzufructul alor 14 jug. catastrale, parte arător, parte fanaț 2 Birul preoțesc dela 100 n-re case, câte-o vică cucuruz sfârmat. 3. Intregirea dela stat, conform cvalificației viitorului preot. 4. Stolele obișnuite, și anume: prohodul la mort mare 10 cor. dela unul mic până la 1 ani, 2 cor. sfințirea apoi la botez 60 fileri.

b) Emolumentele ca învățător: 1. 400 cor. bani gata. 2. 6 lanțe pământ arător, socotit în bani, 200 cor. 3. Stolele cantonale: dela mort mare 2 cor. dela unul mic 1 cor. 4. Cvtir liber cu un intravilan prețuit în 10 cor. Venitele inv. ating cifra prescrisă de lege.

Doritorii de a ocupa aceste posturi, petițiile lor, ajustate cu documentele prescrise de cvalificare, adresate comitetului parohial din Sărând, le vor înainta Prea On. oficiu protoprezviteral în Birtin (u. p. Rév) în terminul concursual, iar dânsii să se prezente în vro-o Duminecă ori sârbătoare, în comună, spre a-și dovedi aptitudinile, în serviciul divin, cântare și oratorie.

Dat din ședința com. par. din Sărând, ținută la 16/29 Iulie 1906.

Teodor Tărăn,
adm. preș. com. par.

Pavel Birou,
not. com. par.

În conțelegere cu: *Alexandru Munteanu*, pprezviter.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului de preot în parohia **Bucea**, protoprezviteratul Peștes, prin aceasta se escrie concurs cu termin de alegere pe **3/16 Sept.** 1906.

Emolumentele: 1. Dela 75 numere de casă câte-o vică cucuruz sfârmat. 2. Folosirea cimiterului bisericii și a unui pământ de 1 jug. catastral, lângă cimiteriu prețuit în 16 cor. 3. Stolele îndatinate, cam 80 cor. De locuință se va îngriji alesul. 4. Intregirea dela stat pentru preoți cu cvalificație sub VIII cl. 677 cor. pentru cei cu VIII cl. 1477 cor. Alesul este obligat să catihizeze la școala cotidiană și de repetiție din parohie, fără conziderații la caracterul aceleia și fără s'astepte vre-o remunerație dela comuna bisericească.

Reflectanții la acest post sunt avizați, ca concursesele lor, instruite cu documentele prescrise de cvalificare, să le adreseze comitetului parohial din Bucea, și să le înainteze Prea On. oficiu protoprezviteral în Birtin (u. p. Rév) până la 29 August (11 Sept. a. c. iar dânsii să se prezente în vre-o Duminecă ori sâr-

Supliment la „Biserica și Școala“ Nr. 33.

bătoare în sf-ta biserică din Bucea, spre a-și dovedi aptitudinile în slujba dumnezeiască, cântare și oratorie. Bucea, la 9/22 Iulie, 1906.

Vasilie Bulzan,
pres. com. par.

Andrei Bulzan,
not. com. par.

În conțelegere cu: *Alexandru Munteanu*, pprezviter.

Se escrie concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala“ pe următoarele stațiuni învățătorești:

1. **Chișcou** cu filiile **Măgura** și **Vale-neagra de sus**, salar în bani 200 coroane; naturalii: 10 cubule în natură ori prețul în bani per 12 coroane, de tot 120 cor. 250 porțiuni fân per 48 fil. porțiunea, de tot 120 cor.; 250 fuiuare per 20 fil, de tot 50 cor. 28 metri lemne per 4 cor, de tot 112 cor. iară pentru încălzitul salei de învățământ 12 metri lemne, curi toate la olaltă ating suma de 602 coroane.

2. **Poenile de jos**, salar în bani 140 cor. 9 cubule bucate à 9 cor. cubulul, la olaltă 90 cor. 4 stângeni de lemne per 16 cor. la olaltă 64 cor. 2 vici fasole 8 cor. și eventuala întregire dela stat.

3. **Vârzarii de sus**, salar în bani 300 cor. lemnele de lipsă pentru învățator și sala de învățământ, dela înmormântări mici 40 fil. dela înmormântări mari 80 fil. și întregire dela stat. Alesul va purta și sarcina de cantor fără altă remunerațiune

4. **Vârzarii de jos**, salar în bani 300 cor. lemnele de lipsă pentru învățator și sala de învățământ, dela înmormântări mici 40 fil. dela înmormântări mari 80 fil. și întregire dela stat. Alesul va purta și sarcinile cantorale fără altă remunerațiune.

5. **Câmp-Colești**, salar 600 coroane și venitele cantorale. La aceste beneficii sunt a se socoti și locuințele și grădinile de legume. Cvinevenalele în fiecare comună se vor acoperi dela stat.

Recurenții la cutare din aceste comune au a se prezentă în vre-o Duminecă ori sârbătoare la sfânta biserică spre a-și arată desteritatea în cântare și tipic iar recursele cu declarațiunile, că de când își formează prezențiuni la cvinevenale, până cu 8 zile înainte de alegere au a le trimite la subscrisul în Segyest p. u. Rieny. com. Bihor.

Pentru comitetele parohiale: *Moise Popovici* adm. protoprezviteral inspector școlar.

Se escrie concurs pe stațiunea învățătorescă **Gurani-Cociuba** cu termen de **30 zile** dela prima publicare în foaia oficioasă.

Emolumentele sunt: în bani 228 cor. 8 cubule bucate grâu și cucuruz 96 cor. 32 metri de lemne 128 cor. câte una porție de fân dela fiecare număr de casă 72 cor. câte un fuior dela fiecare număr de casă 41 cor. 60 fil. fasole dela fiecare casă în preț de tot 17 cor. venitele cantorale 24 cor. venit din pământul școalei 24 cor. Suma totală 610 cor. 60 fileri. Iar ca mortuar, încât va fi aplicat a primi, va avea un venit de circa 48 cor. Cvinevenalele le va avea dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post sunt avizați a se prezentă în vre-o Duminecă la sf. biserică spre a cânta, iar recursele, adresate comitetului parohial și instruate conform ș-ului 60 din regulamentul școlar sunt a se trimite subscrisului în Segyest p. u. Rieny.

Pentru comitetul parohial: *Moise Popoviciu* adm. protoprezv. insp. școlar al tractulului Vașcou.

Pentru întregirea definitivă a postului de învățator dela școala conf. gr. or. rom. din **Dubești**, tractul Belinț, se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1. În bani gata 400 coroane. 2. 10 hect. grâu și 10 hect. cucuruz. 3. Pentru lemne 80 cor. 4. Scripturistica 10 cor. 5. Conferența 10 cor. Pe lângă acestea locuință cu 2 chilii și grădină de jumătate jugăr.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poștiți a-și așterne petițiile concursuale, instruate conform legilor în vigoare, comitetului parohial din Dubești, pe calea oficiului protoprezviteral gr. or. rom. din Belinț (Bélinez, Temes-megy), și în lăuntrul terminului concursual, a se prezentă în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din Dubești, în scopul de a-și arată desteritatea în cântare și tipic.

La petiție să alătore și o declarație în care să spună că, cu începere de când formează pretenziune la cvinevenal.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Gerasim Sârb* protoprezviter inspector școlar confesional.

Cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în foaia oficioasă se escrie concurs pe următoarele stațiuni învățătorești:

1. **Totoreni**, salarul 120 cor. în bani, 6 cubule, bucate, 4 orgii de lemne, venitele cantorale, întregire dela stat și cvartir cu grădină;

2. **P. P. Tiğănești**, salar în bani 108 cor. 10 cubule bucate à 10 cor. cubulul, de tot 100 cor. 16 metri de lemne 64 cor. câte o porție de fân dela toată casa à 40 fil. de tot 24 cor. câte o porție de paie dela toată casa à 20 fil. de tot 12 cor. cate un fuior dela toată casa à 20 fil. de tot 12 cor. 10 holde de pământ à 20 cor. holda, de tot 200 cor.; pământul de pășunat à 4 cor. holda, de tot 24 cor.; 2 vici de fasole 6 cor.; iar pentru cantorat 5 cubule bucate à 10 cor. de tot 50 cor.; cvartir și grădină de legume;

3. **Luncă-Hotar**, salar în bani 360 cor.; 9 hect. grâu per 10 cor. de tot 90 cor.; 9 hect. cucuruz per 8 cor. de tot 72 cor.; 18 metri lemne per 4 cor. de tot 72 cor.; 1 holdă pământ cu venit de 10 cor.; cvartir și grădină;

4. **Brădet**, salar în bani 200 cor.; 8 cubule bucate à 12 cor. de tot 96 cor.; 8 stângeni de lemne à 14 cor. de tot 112 cor.; 100 porții de fân à 40 fil. de tot 40 cor.; 100 fuiuare de cânepă à 20 fil. de tot 20 cor.; un cubul fasole 2 cor.; venitele cantorale 40 cor.; întregire dela stat și cvartir;

5. **Poeni-de-sus** salar în bani 168 cor.; 10 cub. bucate per 12 cor. de tot 120 cor.; 8 stângeni de lemne à 16 cor. de tot 128 cor.; 130 fuiuare 26 cor.; 130 porțiuni de fân à 60 fil. de tot 78 cor.; trei măsurii de fasole 10 cor.; venite cantorale 40 cor.; 5 holde de pământ cu venit de 30 cor. și întregire dela stat.

Recurenții la cutare din aceste stațiuni au a se prezentă în vre-o Duminecă ori sârbătoare la s. biserică, spre a-și arată desteritatea în cântare și tipic; iar declarațiunile, că de când își formează dreptul la cvinevenale, cari în aceste comune se vor acoperi dela stat, au să le alătore la recursurile, pe cari până cu două zile înainte de alegere le vor trimite la subscrisul în Segyest p. u. Rieny, com. Bihor.

Comitetele parohiale.

În conțelegere cu: *Moise Popoviciu* adm. ppreviteral, inspector școlar.

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc din **Foneu** protoprezviteratul Tinca cu termen de alegere pe **29 August (11 Sept.)** 1906, pe lângă următoarele emolumente: 1. În bani gata 400 cor. 2. 4 fertale de lemne din care se va încălzi și școala. 3. pământul învățătoresc în preț de 30 cor., pentru învă-

tor cvalificat se va cere ajutor dela stat atât pentru întregirea salariului la 800 cor. cât și pentru cvincvenalul trebuincios.

Reflectanții au să se prezenteze în comună pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic, iar recursele lor instruate conform regulamentului adresate comitetului parohial au să le subștearnă subscrisului protopop până în ziua 27 Aug. (9 Sept.) a. c.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin* protoprezviter.

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoresți dela școala confesională gr. or. rom. din comuna **Gepiu** inspectoratul Tinței cu termin de alegere pe **30 Aug. (12 Sept.)** 1906.

Emolumentele sunt: 1. În numerar 300 cor. 2. 18 cubule bucate, parte grâu, parte cucuruz. 3. 5 stângenii de lemne din cari se va încălzi și sala de învățământ. 4. 5 jughere pământ arător. 5. Famulație școlară pentru curățitul școalei 24 cor. 6. Scripturistica școlară 10 cor. 7. La conferințele învățătoresți diurn și preiunctură.

Învățătorul fiind și cantor va beneficia și stolele cantorale uzuale și anume: dela înmormântări mari 2 cor., dela cele mici 1 cor., dela feștării 1 cor., dela cununii 1 cor. La. alte venite bisericesti nu poate reflectă. Recursele ajustate conform Statutului-Organic și legii de instrucțiune și adresate comitetului parohial să se trimită până la 27 Aug. (9 Sept.) a. c. Oficiului pprezvitral în Micherechiu (Méhkerék) iar reflectanții să se prezente în vre-o Duminecă ori sârbătoare la sf. biserică pentru de a-și arăta desteritatea în cant și tipic. Dat din ședința com. paroh. din Gepiu la 16/29 Iulie 1906.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin* protoprezviter.

Se escrie concurs pentru îndeplinirea postului învățătoresc din **Martihaz** cu termin de alegere **30 Aug. (12 Septembrie)** a. c. protoprezviteratul Tinca pe lângă salarul sistemizat 468 cor., în bani gata încassati de pe credincioșii comunei bisericesti, punându-se la cale rugare pentru ajutor dela stat spre a se întregi aceasta sumă la 800 cor., pe lângă care salar se mai adaug emolumentele următoare 1. Cortel liber frumos numai de vre-o câțiva ani edificat cu 3 odăi, grajd, coteț, fântână cu grădina de 600 □ pentru legume. 2., dela câte o înmormântare mare cu prohodul mic 1 cor., cu prohodul de mijlociu 1.50, și cu prohodul mare 2 cor. 3., dela câte o înmormântare mică 50 fil. 4., pentru cântarea funebrală 1 cor. 5., dela câte o feștanie 40 fil. de se va face cu taina sf. maslu 1 cor. 6., dela câte o liturgie privată 50 fil. 7., dela o cununie 40 fil. De încălzitul salei de învățământ se va îngriji comuna bisericescă.

Dela competenți se recere ca să fie cvalificați, să se prezinte în atare Duminecă ori sârbătoare pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic, căci alesul este obligat a conduce strana fără altă remunerațiune, iar până la 27 August a. c. se însinue petițiunile lor bine instruite și adresate com. par. părintelui Nicolae Roxin protoprezviter în Micherechiu.

Dat din ședința com. par. din Martihaz la 3/16 Iulie 1906.

Ioan Capitan
președinte

Lazar Abrudan
not. com.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin* protoprezviter.

Pentru îndeplinirea următoarelor stațiuni învățătoresți din protoprezviteratul Tinca:

1. *Hodiș*, salar dela comună bisericescă 400 cor. cvartir liber și stolele cantorale.

2. *Forosig*, dela comuna bisericescă 400 cor., cvartir liber și stolele cantorale.

3. *Valea-mare*, dela comuna bisericescă 120 cor., bani numerari, 10 holde de pământ arător, pentru lemne din care se va încălzi și școala 20 cor., pentru conferințe 4 cor., cvartir liber, care tot prețuite în bani face suma de 193 cor. Terminul de alegere se defige în toate 3 comunele pe ziua de 29 August (11 Septembrie), 1906. În toate comunele pentru învățători cvalificați se vor pune la cale rugări pentru ajutor de stat atât pentru întregirea salariului la 800 cor., cât și pentru cvincvenalul trebuincios. Având în vedere că în aceste comune de prezinte nu sunt preoți se recomandă a recurge atari indizi cari sunt și preoți și învățători cvalificați, pestrecând în fiecare parohie întregirea dotațiunii preoțești dela stat peste 700 cor., pentru candidați fără VIII clase.

Reflectanții la vre-un post recursele lor instruate conform legii și adresate respectivului comitet parohial au să le subștearnă subscrisului protopop până în ziua 27 Aug. (9 Sept.) a. c. iar în parohie are să se prezinte în ver-o Duminecă ori sârbătoare spre a-și arăta desteritatea în cele rituale.

Comitetele parohiale.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin* protoprezviter.

Licitațiune minuendă.

Pe baza incuviințării Venerabilului Consistor diecezan de dtto 4 Iulie 1906 st. v. Nr. 2584 B. ex. 1906 și în conțelegere cu domnul protoprezviter tractual, prin aceasta se escrie licitațiune minuendă pentru zidirea de nou a bisericii gr. or. rom. din **Cacova** (Kákova) cottul Krassó-Szörény) pe ziua **3/16 Septembrie** 1906 la 3 ore d. a. în localitățile școalei din loc.

Prețul de exlamare este 71,501 cor. 63 fil.

Doritorii de a întreprinde acest lucru, au a depune vadiul de 0% în bani gata sau obligațiuni de stat, înainte de începerea licitațiunii.

Numai acei întreprinzători se vor admite la licitațiune, cari sunt cvalificați în arta zidirei și vor da revers comitetului parohial că cunosc pe deplin atât planul și specificațiunea de spese și măsuri, precum și condițiunile de licitațiune, care până la ziua licitațiunii se pot vedeă la Oficiul parohial din loc.

Comitetul parohial își rezervă dreptul de a preferi pe măiestrii întreprinzători probați și esperti, despre a căror prestațiune și-au câștigat deplină convingere.

Dat din ședința comitetului parohial ținută în Cacova la 23 Iulie (5 Aug.) 1906.

Ștefan Lipovan,
preș. com. par.

Ioan Cioc,
not. com. par.

—□—

2—3

Cărți de școală.

Se aduce la cunoștința d-lor profesori și învățători, că manualele de școală, scrise de repositnl profesor Dr. *Ioan Petran*, cărți aprobate atât de Venerabilul Consistor cât și de înaltul guvern, se capătă și mai departe la d-na vād. Aurelia Dr. *Petran*, în Arad, strada Lázár-Vilmos nr. 4.

Manualele cari se află de vânzare sunt următoarele:

<i>Gramatica română</i> pentru învățământul secundar Etimologia, prețul	2.—
<i>Gramatica română</i> pentru învățământul secundar Sintaxa prețul	1.50
<i>Gramatica elementară</i> pentru clasa III. prețul	30
<i>Gramatica elementară</i> pentru clasa IV. prețul	60
Profesorii și învățătorii primesc rabat 20%	2—8